

Reglur um greinarmerki

Band -	Þegar band er við skiptingu orða milli lína er ekki bil frá síðasta staf að bandinu.	Oft er nauðsynlegt að skipta orðum milli lína.
	Ósamsettu orði skal skipt þannig milli lína að fyrri hluta þess fylgja svo margir samhljóðar sem hægt er að kveða að. Síðari hlutinn hefst því alltaf á sérhljóða. Samsettum orðum er skipt um samskeytin og fleirsamsettum orðum helst um aðalsamskeyti. Aldrei skal flytja einn staf yfir í næstu línu. Ekki fer vel á því að skrifa einn bókstaf og flytja afganginn í næstu línu. Aldrei má skipta orðum milli blaðsíðna. Ekki er hægt að nota íslenskar reglur um orðskiptingar í öðrum tungumálum. Þegar band er milli samsettra orða er ekki bil. Þegar band er notað í staðinn fyrir síðasta hluta á samsettu orð, þ.e. ef tvö orð fara saman með sömu samsetningu, er ekki bil að bandinu. Þegar band er notað í dagsetningum er ekki bil á milli talna. Band er oft notað til að forðast endurtekningu. Með bandi standa ekki önnur greinarmerki.	Loft-ið Matur-inn Nem-end-ur Sól-skin Morgun-blaðið Eftirtektar-samur Hæstaréttar-dómari Rit-föng Matar-æði Brennsl-a Keyrsl-a Ó-lán Ó-þægur Suður-Múlasýsla. Þýsk-íslensk orðabók. Herra- og dömuskór. Rekstrar- og efnahagsreikningar. Tölvudiskar og -skjái. 1996-09-05 4 vikur 5 dagar 2 - 9 -
Bugða)	Bugða er notuð með tölustöfum eða bókstöfum þegar liðir eru merktir við upptalningar. Frá tölustaf eða bókstaf að bugðu er ekki bil. Með bugðu standa ekki önnur greinarmerki.	a) laun b) vísitala c) kostnaður
Deiling : / ÷ Alt 0247	Algengustu deilingarmerkin eru tvípunktur og skástrik. Skástrik er einnig oft notað sem aðgerðartákn í forritunarmálum. Deilingarmerki er stundum notað sem mínusmerki.	150 : 3 = 50 150/3 = 50 Dir /p Hiti vatnsins var ÷2°C
Einfaldar gæsalappir , Alt 0130 ' Alt 0145	Einfaldar gæsalappir afmarka merkingu orða (í stað venjulegra gæsalappa). Einfaldar gæsalappir afmarka einnig stafsetningartákn (í stað skáleturs).	Margir Íslendingar bera stafina ,hv‘ fram eins fram og ,kv‘. Hauður er skáldamálsorð og þýðir ,jörð‘.
Gráðu-merkið ° Alt 0186	Hiti er mældur í gráðum á Celcius. Ýtt er á gráðumerki á hnappaborði og síðan á bilslá. Einnig er hægt að ýta á Alt og 0186 á talnaborði.	Celcius hitamælirinn er kvarðaður út frá bræðslu- og suðumarki vatns (0°C og 100°C). 100°C jafngilda 212°F Kvikasilfur storknar við -39°C
Gæsalappir Tilvitnunarmerki Íslensk tilvitnunarmerki eru: „ og “	Á eftir og á undan gæsalöppum er ekki bil. Punktur, komma, upphrópunarmerki og spurningarmerki koma á undan gæsalöppum í lok setningar eða hluta setningar. Gæsalappir má nota sem merki um afsökunarbeiðni, t.d. þegar slett er erlendum orðum eða orðskrípum. Gæsalappirnir koma þá strax á eftir orðinu, á undan punkti ef orðið er í lok setningar. Orðréttar tilvitnanir eru auðkenndar með gæsalöppum. Ef tilvitnanir eru mjög langar fer oft betur á því að hafa þær inndregnar og einfalt línubil. Þá eru gæsalappir óparfar.	Hún sagði: „Þakka þér kærlega fyrir.“ „Í gær,“ sagði Haukur „var mjög gott veður í Reykjavík.“ Þetta var „joke“. Fáðu þér „smók“ hjá mér. Þær eru „púkó“. Ætlar þú að „splæsa“ á alla?
„ Alt 0132	Fremri gæsalappir eru niðri á línu, þær aftari uppi	“ Alt 0147
Tommumerki " Shift og 2	Tommumerki geta einnig táknad sekúndur (þ.e. hluta lengdar- og breiddarbaugs) og tommur. Tommumerki eru oft notuð til að sleppa við endurtekningu. Insert • Symbol • (normal text)	15" norðlægrar breiddar. Rörið er 6" í þvermál. 13 karlar 18 konur 14 börn 39 " 24 " 12 "

Hornklofar [Alt 091] Alt 093	Eftir að hornklofi opnast að fyrsta staf innan hans er ekki bil. Frá síðasta staf innan hornklofa að lokun hans er ekki bil. Orðið sem er skotið inn í er oft auðkennt með skálettri eða feitletri.	„Ég óska henni [þ.e. <i>Haldóru</i>] alls hins besta.“
Jafnaðarmerkið =	Á undan og eftir jafnaðarmerkinu er eitt bil.	$20 \times 3 = 60$ $a + b = c$
Komma ,	Á eftir kommu er eitt bil. Punktur stendur með kommu sem aðgreinir raðtölulíði. Tugbrotsskili er komma. Þúsundaskili er punktur. Kommur eru ekki í utanáskrift bréfa.	Enska, stærðfræði og tölvufræði. 1., 2., og 3. liður í 6. kafla. 12.000,36. 526,23 kr. 0,50 kr.
Margföldun • Alt 0183 × Alt 0215 *	Á undan og eftir margföldunarmerkinu er eitt bil. Miðpunktur og kross eru mest notuðu margföldunarmerkin. Stjarna er notuð sem aðgerðartákn í forritunarmálum.	$5 \times 5 = 25$ $8 \cdot 8 = 64$ $25 * 17$
Plús og mínus + -	Frá tölustaf að plús- eða mínusmerki er eitt bil. Þegar plús- eða mínusmerki tákna hitastig er ekki bil að tölustafnum.	$20 + 12$ $12 - 5$ Hitinn er $+14^{\circ}\text{C}$ Frostið er -6°C
Prósentumerkið %	Á undan prósentumerkinu er ekki bil.	Varan hafði hækkað um 10% á árinu.
Punktur .	Á eftir punkti í lok setningar er eitt bil. Í skammstöfunum er ekki bil á eftir punkti.	Ása er úti. Ari er inni. Hvar er Hulda? a.m.k. – o.s.frv. – t.d. – þ.e.a.s. – þ.h. hf. – frkvstj. – Mbl. – sl. – nk. – ehf. hrl. – f.Kr. – o.m.fl. – m.a.s. – m.ö.o. 1. (fyrsti) 2. (annar) 3. maí – 4. æfing 5. kafli – 2. bekkur $2\text{ l} - 8\text{ kg} - 2\text{ dl} - 1\text{ m} - 4\text{ km} - 6\text{ mm}$ $5/6 - c/o - m/b$ MR Menntaskólinn í Reykjavík DAS Dvalarheimili aldraðra sjómanna ASÍ Alþýðusamband Íslands Rvík Reykjavík Khöfn Kaupmannahöfn Una sagði: „Jón er ekki kominn heim.“ 25.000,25 20. apríl 2003 – 20.4. 2003 – 20.04.2003
Tákni skammstöfunin	eitt orð má ekki slíta hana í sundur með punkti. Punktur í skammstöfunum verða því alltaf jafnmargir og orðin sem skammstöfuð eru. Í íslensku ritmáli er hafður punktur á eftir raðtölum. Á eftir raðtölu sem skrifuð er með tölustöfum er punktur og eitt bil. Á eftir skammstöfunum í mælikerfinu er ekki punktur. Við tölustafi eða bókstafi á brotastriki er ekki punktur. Stofnanir, félög og fyrirtæki má skammstafa með upphafsstöfum einum án bils og punkts þar sem skil eru milli einstakra orða. Ekki er punktur þegar fyrri hluti orðs er skammstafaður. Punktur er á undan gæsalöppum við lok setningar. Þúsundaskili er punktur. Tugabrotsskili er komma. Dagsetningar eru birtar í röðinni dagur, mánuður, ár. Ekki er punktur á eftir fyrirsögn nema lesmál haldi áfram í sömu línu.	
Semikomma	;	Á eftir semíkommu er eitt bil og lítil stafur.
Símanúmer	Landsnúmer Íslands er 354. Svæðisnúmer eru ekki notuð og öll símanúmer eru sjö stafa. Mælt er með að símanúmer séu rituð með bili á milli þriðja og fjórða stafs.	α 524 2345
Skástrik /	Á undan og eftir skástriki er ekki bil. Skástrik er oft notað sem aðgerðartákn í forritunarmálum. Verkefnin eru undir slóðinni: http://www.ismennt.is/not/jogeirs/	$3/5$ $4/7$ M/S A/S dir /p
Spurningarmerki	?	Á eftir spurningarmerki er eitt bil. Spurningarmerki er á undan gæsalöppum við lok setningar.
		Hvar er hann? Er hann í skólanum? „Hvert fór hún?“ „Ég veit það ekki.“

<p>Strik – Ctrl og - eða Alt 0150</p>	<p>Þegar strik er notað til að afmarka innskot eða viðauka er eitt bil sitt hvorum megin við það. Einnig þegar strik er notað milli orða sem tákna andstæður. Á undan og eftir striki milli töluorða er ekki bil. Þegar gæsalöppum er sleppt og svar auðkennt með striki á undan er ekki bil.</p>	<p>Hún – aðeins hún – kom til greina. Maturinn var ekki mikill – en góður. Hvít – svart. Góður – betri – bestur. Hún var þar dagana 1.–3. febrúar 2003. Þau voru 7–8 daga á leiðinni þangað. –Hefur Hjalti hringt? –Nei.</p>
<p>Svigar ()</p>	<p>Eftir að svigi opnast að fyrsta staf innan hans er ekki bil. Frá síðasta staf innan sviga að lokun hans er ekki bil.</p>	<p>Ári áður (2001) flutti hún til Reykjavíkur.</p>
<p>Tvípunktur :</p>	<p>Á eftir tvípunkti á undan upptalningu eða skýringu er eitt bil. Þegar tvípunktur táknar mælikvarða, t.d. á landakorti, er ekki bil á milli. Þegar tvípunktur táknar deilingarmerki er eitt bil á undan og eftir tvípunktinum. Tvípunktur er notaður til að aðgreina kafla og vers í biblíutilvitnunum. Þegar tvípunktur er notaður til að birta tíma er ekki bil á milli.</p>	<p>Hún fór til þriggja landa: Danmerkur, Sviss og Spáanar. 1:250.000 250 : 5 = 50 Lúk.3:9. Kl. 04:35 Kl. 16:35</p>
<p>Undirstrikun</p>	<p>Þegar orð er undirstrikað, feitletrað eða skáletrað fer betur á því að hafa aðeins orðið undirstrikað (feitletrað eða skáletrað) – ekki punkt, kommu, sviga eða annað tákn sem er strax á eftir orðinu.</p>	<p>Orðmyndin „talva“ er ekki til og því alltaf <u>röng</u>.</p>
<p>Upphrópunarmerki !</p>	<p>Á eftir upphrópunarmerki er eitt bil. Upphrópunarmerki er oft notað sem háðsmerki innan sviga. Upphrópunarmerki er á undan gæsalöppum við lok setningar.</p>	<p>Flýttu þér heim! Heyrirðu það! Mér langar (!) heim. Honum hlakkar (!) til. Hann sagði: „Komdu hingað strax!“</p>
<p>Utanáskriftir</p>	<p>Húsnúmer koma á eftir götuheiti. Götu- og bæjarheiti eru rituð í þágufalli. Póstnúmer er ritað á undan heiti pósthöðvar. Heiti pósthöðvar er ritað í þágufalli. Punktur og kommur eru ekki í utanáskriftum bréfa.</p>	<p>Brynhildur Gunnarsdóttir Bröttugötu 125 310 Borgarnesi Ragnar Jónsson Litlu-Brekku 735 Eskifirði</p>
<p>Úrfellingarmerki , & [] () Insert • Symbol (normal text)</p>	<p>Úrfellingarmerki má nota til að sýna að stafur (stafir) falli brott í venjulegum framburði, þ.e. að ekki skuli bera fram tiltekna stafi í upplestri. Úrfellingarmerki er oft notað til að tákna öldina sem er að líða. Úrfellingarmerki getur einnig táknað mínútur (þ.e. hluta lengdar- og breiddarbaugs) og fet.</p>	<p>Ég fór nið r í bæ. Ertu´ að koma? Farðu alveg o´nín skóinn. Úti´ er ævintýri. Hann er fæddur '82. '68 kynslóðin. 15' vestur (15 mínútur vestur) Báturinn er 5'7" á lengd (5 fet og 7 tommur). 15° 12' 2" vestur. (15 gráður, 12 mínútur og 2 sekúndur).</p>
<p>Vistmerki, verðmerki, at-merki; @ Alt 064 Altgr og Q</p>	<p>Þetta merki er notað í tölvupóstföngum og á viðskiptaskjölum.</p>	<p>notandi@ismennt.is palli@nett.is caroline@diab.org.uk 20 stk. @ kr. 50.</p>
<p>Þrjú punktar ... Alt 0133</p>	<p>Úrfellingarpunktar eru notaðir til þess að sýna að texti hafi verið felldur brott. Þeir eru hafðir þrjú saman. Ef felldur er niður hluti orðs er ekki haft bil milli síðasta stafs í orðinu og punktanna. Ef fellt er niður eitt orð eða fleiri er bil á undan og eftir úrfellingarpunktunum.</p>	<p>Hvar í fj... er hún? Köttur úti í mýri ... úti er ævintýri.</p>